

Kalevite kange poega, valmistatud munakivist, istub Sadulamäel ja ehmatab mõne loodusesse sattunu poolsurnuks.

Tairo Lutte

Groteskne Kalevipoeg risustab Sadulamäge

Neeruti Sadulamäele "Kalevipoja" etenduste käigus kerkinud eepsekangelase kivikuju on justkui valmis saanud, kuid tekitab oma grotesksuses vastakaid arvamusi.

Mart Rauba

Viimasel Rakvere Teatri "Kalevipoja" etenduse päeval 13. juulil olevat istuva kivikuhja otsa pandud suvaline kipspea, mis teose üldmuljega paljude meelest kokku ei sobi. Neeruti Seltsi sekretär Lea Koppel on vägagi kriitiline ja peab Seaküla Simsoni tehtud skulptuuri maalilise järve kaldal võõrastavaks.

Kõiges on süüdi sobimatu kipspea

"Ausalt öeldes, ega eriti meeldi," pole rahul ka üks Kadri-na kultuurijuhte Ene Kaldamaa, kes teadis rääkida, et viimase etenduse ajal otsinud skulptor tagavaradest mingi kipspea.

"Erilist kunstilist väärtust sellel kujul minu arvates pole, tegu on pigem selle kindla ürituse jaoks valminud asjaga. Pealegi on tegu kunstnikuga, kelle maitses enamik rahvast nagunii aru ei saa," avaldas arvamust Kadri-na abivallavanem Aivar Lankei.

"Ma arvan, et räägin terve Neeruti Seltsi nimel, kui ütlen, et asi kulges hästi. Kahjuks läks Simson kergema vastupanu teed, kasutades sellist pseudo-pead," rääkis Neeruti Seltsi esinaine Tiiu Uusküla. "Siiski see tuli, nagu tuli ja ma ei saa öelda, kui väga sellega rahule jäin, sest puudus esialgne visioon. Kõige tähtsam oli aga minu meelest valmimise protsess, mitte tulemus. Alates varvaste paigaldamisest, kuni südame kohale asetamiseni presidendi poolt, oli protseduur lõbus kõigile ja see ongi oluline."

Rakvere Teatri kirjandusala juhataja Urmas Lennuki arvates on asi vägagi jahmatav. "See asukoht, see teostus, see pea

muidugi – kõik on mingil määral rabav. Kui ma näiteks metsas jalutades äkki sellise asjani jõuaksin, oleksin küll rabatud," sõnas ta.

Projektijuht Kaja Uuspõld on aga asjaga igati rahul: "Kuju tuli välja täpselt nii, nagu seda algses plaaniti – uhke ja kolossaalne. Rahvas tuli asjaga ilusasti toime. Ainuke asi, mis ettenähtud ajaks täielikult ei valminud, oli pea. See on nüüdseks Simsoni poolt üle viimistletud, et sobiks ülejäänud kujuga paremini kokku."

Rahvas segas kunsti tegemist

Skulptor Simson von Seakyl kommenteeris asja nii: "Kogu kuju valmimise jooksul muutusid mõtted ja teostus kannatas samuti tänu rahva pidevale ringisebimisele. Ka minu esialgne visioon ei läinud täide. Sellistes tingimustes valminud kuju on ikka midagi muud kui ateljeetöö."

Tavaliselt ta just sellepärast

suvel sümposiooniväliseid skulptuure ei teegi. Kalevipoja küll, sest see tundus lihtsalt hull mõte olevat.

"Mina olen selle kujuga üpris rahul ja on ka hea meel, et tellijad sama arvavad," ütles Seaküla Simson, kelle arvates sobib see pea sinna ilusasti, sest läks lihtsalt Andrus Kiviräha näidendiga hästi kokku.

"Eks proovige ise poole meetrist pead ainult munakividest kokku panna. Proportsoonist väljas on nagunii kogu kuju, see on paratamatu, sest seal tegutses nii palju rahvast, pareeris skulptor.

Kalevipoja kuju ehitamisel Sadulamäe jalamille sai kaasa aidata iga teatrikülastaja, võttes kaasa oma munakivi ning asetades selle kujusse.

Sadade ühisehitajate hulgas oli ka president Arnold Rüütel, kes külastas viimast etendust.

Rakvere Teater mängis Andrus Kiviräha näidendit "Kalevipoeg" Neerutis 13. juunil kuni 13. juulini.